

ADVIES 133

PROGRAMMADECRETEN 2009 – 2010

12 november 2009

ADVIES 133

PROGRAMMADECRETEN 2009 – 2010

12 november 2009

Inhoud

SITUERING	3
OVERZICHT VAN DE VOOR DE VRWB RELEVANTE ARTIKELS	3
DERDE AANPASSING BEGROTING 2009	3
BEGROTING 2010.....	3
ADVIES.....	4

ADVIES 133

Bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010

SITUERING

Op 28 oktober 2009 ontving de voorzitter van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) een vraag om spoedadvies van Vlaams minister van Financiën en Begroting Philippe Muyters bij de voorontwerpen van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 en van de begroting 2010, samen met de bijhorende memories van toelichting.

Voorliggend advies werd voorbereid door de commissie Wetenschapsbeleid, en werd vervolgens via een schriftelijke spoedprocedure door de Raad goedgekeurd op 12 november 2009.

OVERZICHT VAN DE VOOR DE VRWB RELEVANTE ARTIKELS

De bepalingen in de voorliggende ontwerpen van decreet en memories van toelichting die relevant zijn voor het werkterrein van de VRWB hebben voornamelijk betrekking op de financiering van universiteiten en hogescholen.

De voorstellen behelzen hoofdzakelijk het aanpassen van artikels in diverse decreten en besluiten van de Vlaamse regering, met het oog op de uitvoering van de voorziene besparingsmaatregelen van de Vlaamse overheid voor de betrokken begrotingsjaren. Door de Vlaamse regering werd immers een besparingspad uitgetekend dat moet resulteren in een begrotingsevenwicht in 2011.

De betrokken artikels uit beide voorontwerpen van decreet worden hieronder beknopt samengevat.

DERDE AANPASSING BEGROTING 2009

Art.9 en 10 vermelden dat de middelen voor de rationalisatie van het opleidingsaanbod 2009, 2010 en 2011 (samen goed voor 17 miljoen euro) worden geschrapt en dat het rationalisatiefonds een éénmalige maatregel blijft: 5 miljoen euro wordt van 2008 naar 2009 overgedragen. Eerder was echter voorzien dat er vanaf de begroting 2008 jaarlijks 5 miljoen euro bijkomende middelen zouden komen voor de rationalisatie van het opleidingsaanbod.

BEGROTING 2010

In Art.30 worden de regels rond het kliksysteem van de verschillende deelbudgetten uit de werkingsenveloppe hoger onderwijs gewijzigd. Volgens de huidige regelgeving zijn klikmomenten voorzien vanaf 2011 tot en met 2014. De uitvoering daarvan zou een cumulatieve meerkost van 62 400 021,61 euro met zich mee brengen in 2014. Door in te

grijpen in de modaliteiten van het kliksysteem en het aantal klikmomenten te beperken tot één, namelijk in het begrotingsjaar 2013 of 2014, wordt de budgettaire meerkost beperkt tot 22 269 388,88 euro.

Verder gelden voor 2010 volgende niet-indexeringsmaatregelen:

- Art.29: index in financieringsdecreet wordt voor 2010 niet toegepast;
- Art.32: de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen worden in 2010 niet geïndexeerd;
- Art.33 en 34: investeringsbedragen worden voor 2010 op zelfde niveau behouden en voor 2010 niet geïndexeerd;
- Art. 35: financiering sociale voorzieningen: bedrag niet geïndexeerd voor 2010;
- Art.41: vormingsfonds wordt gereduceerd van 1 070 000 euro naar 886 000 euro

In Art.42 worden de academiseringsmiddelen verder voorzien voor 2010, maar evenmin geïndexeerd. De uitwerkingsbepaling in artikel VI.10 wordt daarom verlengd tot 31 december 2010.

ADVIES

1. De VRWB heeft beide voorontwerpen van decreet en de bijhorende memories van toelichting doorgenomen, voor die artikels die aansluiten bij het werkdomein van de Raad, nl. de artikels die betrekking hebben op de universiteiten en hogescholen en de financiering van deze hoger onderwijsinstellingen.
2. In het licht van de budgettaire beperkingen waar de Vlaamse overheid mee geconfronteerd wordt, is het verdedigbaar dat ook het hoger onderwijs solidair een deel opneemt van de besparingen die moeten doorgevoerd worden. De VRWB wil er wel uitdrukkelijk op wijzen dat besparingen in het hoger onderwijs de deur niet mogen sluiten voor de ambities en intenties die opgenomen zijn in het Vlaams Regeerakkoord 2009-2014, het plan Vlaanderen in Actie (ViA), en de beleidsnota's 'Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie' en 'Onderwijs', waarin grote aandacht gaat naar innovatie en het hoger onderwijs gezien wordt als motor voor innovatie.

De doelstelling om de basisfinanciering voor het hoger onderwijs te verhogen tot het Europese streefcijfer van 2% van het BRP, hebben we in Vlaanderen nog lang niet bereikt (vandaag haalt Vlaanderen 1,2%). Het meerjarenplan voor de noodzakelijke inhaalbeweging van deze basisfinanciering, zoals aangekondigd in het regeerakkoord en bevestigd in de beleidsnota van minister van Onderwijs Pascal Smet, blijft een cruciale randvoorwaarde voor de uitbouw van een performant hoger onderwijs.

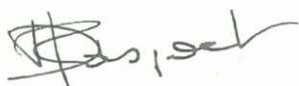
3. In het nabije verleden (o.m. in 2008) werd reeds beknot op de indexering van de basisfinanciering voor het hoger onderwijs. Dit, gecombineerd met een nulindexering in 2010, riskeert de financiële leefbaarheid van hoger onderwijsinstellingen in gevaar te brengen.
4. Rekening houdend met het feit dat diverse hoger onderwijsinstellingen meerjaren dossiers voor de rationalisatie van het opleidingsaanbod hebben opgesteld en ingediend, waarschuwt de VRWB ervoor dat het schrappen van de jaarlijkse betoelaging

van het rationalisatiefonds ook de financiering van deze rationalisatieplannen op de krimpende werkingsmiddelen zal verhalen.

5. De voorgestelde wijziging in het kliksysteem (Art. 30), is een vrij fundamentele ingreep in het financieringsmechanisme voor het hoger onderwijs. Dit is een besparing die de financiering per studiepunt/student fel aantast. Dit is geen tijdelijke, eenmalige besparing, maar een structurele besparing die nefaste gevolgen zal hebben en gedurende vele jaren voelbaar zal zijn.

De VRWB pleit er voor om het kliksysteem in zijn oorspronkelijke vorm te herstellen en te vervangen door een besparing van 1,27% vanaf 2011 geplafonneerd op 16 MEUR en daarenboven de academiseringsmiddelen onveranderd te behouden.

6. Tot slot betreft de VRWB dat dergelijke structurele en ingrijpende maatregelen via een programmadecreet worden geregeld. De snelheid waarmee dergelijke programmadecreten de parlementaire procedure doorlopen, laten geen voldoende onderbouwing en consultatie van het werkveld toe. Dergelijke structurele maatregelen moeten, in het kader van een kwaliteitsvolle regelgeving, het voorwerp vormen van een meer diepgaand debat. De VRWB/VRWI is graag bereid in de toekomst dergelijk debat te voeren.

Danielle Raspoet
Secretaris

Karel Vinck
Voorzitter

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en innovatiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en innovatiebeleid in Vlaanderen. De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en innovatiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Uitgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

K. Vinck, voorzitter
D. Raspoet, secretaris

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
Kolonienstraat 56 - 7e verd.
B-1000 Brussel

Tel. +32 (0)2 212 94 10
Fax +32 (0)2 212 94 11
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.be

